

Kandidaterne

26/5. For første gang har partigrupperne i Europa-Parlamentet ved valget i 2014 opstillet deres egne kandidater til formandsposten for kommissionen. RÆSON har mødt 4 af kandidaterne – interviewene er over de sidste uger blevet bragt på raeson.dk

Af Ole Aabenhus, RÆSONs Europa-redaktør

Juncker: ”Jeg har evnen til at forlige Europa med dets folk”

”Jeg er brobygger”, siger Jean-Claude Juncker om sig selv. Og han er overbevist både om sine chancer og om sine evner på posten som formand for den Europa-Kommission, der skal vælges hen over sommeren, så snart det ny Europa-Parlament er på plads efter valget på søndag. Indtil for kort tid siden var han statsminister i Luxembourg og formand for eurogruppen. ”Så jeg ved, hvad det er, at regere i krisetider”, siger han i dette interview med RÆSON, hvor han svarer på ti standardspørgsmål, vi har stillet til spidskandidaterne for de fire vigtigste grupperinger i Europa-Parlamentet. Når Juncker føler sig ret sikker på at blive valgt, skyldes det hans partitilhør som medlem af den kristelig-konservative gruppe. Den tegner i øjeblikket til at blive lidt større end socialdemokraternes (212 mod 209 pladser i det ny parlament, red.). Men desuden vil han have et forspring, mener han, fordi de kristelig-konservative også har flertal blandt de 28 stats- og regeringschefer i Det europæiske Råd. ”Jeg vil være sikker på støtte fra alle politiske ledere i EPP-familien – fra den finske statsminister Jyrki Katainen, over det lettiske Valdis Dombrovskis, den spanske Mariano Rajoy, og den græske Antonis Samaras”, siger Juncker. Men han springer mindst én over, den stærkeste af dem alle: Angela Merkel. Juncker og Merkel har haft dårlig kemi siden årene, da Angela Merkel var oppositionsleder i Tyskland, mens socialdemokraten Gerhard Schröder var kansler, og Juncker blev beskyldt for ikke at informere sit tyske søsterparti, CDU, om nogle tys-tys forhandlinger om europæisk forsvar. Merkel menes at foretrække Christine Lagarde, tidligere fransk finansminister, nu chef for Den internationale Valutafond. Men hun accepterede ikke desto mindre Junckers udnævnelse til EPP-spidskandidat ved partigruppens kongres i Dublin i marts. Det handler for Juncker om at få sig placeret, så han kan samle en koalition bag sig a la den, man har i Tyskland, mellem det kristelig-

konservative parti CDU og socialdemokraterne. Det har han på den anden side mulighed for – bl.a. fordi han i en del år har regeret Luxembourg i en koalitionsregering med lilleputstatens arbejderparti. Af de 13 danskere, der sidder i Europa-Parlamentet i dag, er det kun Bent Bendtsen fra de konservative, der sidder i EPP.

Ti spørgsmål til Jean-Claude Juncker

RÆSON: Hvad er EU's vigtigste opgaver i den nærmeste tid?

JUNCKER: Det vigtigste, lige meget hvem der bliver valgt til formand for Den europæiske Kommission, vil være at få gang i vækst og beskæftigelse. Seks millioner mennesker har mistet deres job under krisen, så det er på tide nu, for både EUs institutioner og de nationale regeringer, at få skabt ny vækst og nye jobmuligheder. Men det skal ske som ”smart” vækst uden at forøge gælden. En vigtig kilde til vækst kunne være at bruge it og digitalisering til at modernisere Europas industri, både for at reducere transaktionsomkostningerne og for at åbne nye markeder. En anden kilde vil være energi – på den ene side bedre forbindelsesnetværk mellem de nationale energisystemer, på den anden side en styrkelse af Europas rolle som kontinentet for bæredygtig energi. En tredje vigtig kilde til vækst kunne være handel. I øjeblikket må danske virksomheder stadig betale tre procent i told, når de eksporterer til USA. Det er jo en anakronisme! Spanske og italienske biler, produceret i fuld overensstemmelse med europæiske sikkerhedsstandarder, skal stadig gennem et ekstra sikkerhedstjek, før de kan blive solgt på det amerikanske marked. Derfor mener jeg, at de planlagte frihandelsforhandlinger mellem EU og USA – som de 28 medlemslande allerede har givet Kommissionen mandat til at føre – skal i hus i den næste Kommissions periode. Men det skal selvfølgelig ske uden at sænke europæiske standarder og gennemføres i fuld åbenhed.

RÆSON: Hvad vil du kunne gennemføre i 2014-20, hvis du bliver valgt til Kommissionsformand?

JUNCKER: Jeg vil genforene Europa. Krisen har skabt et Europa, hvor det er Nord mod Syd, Øst mod Vest. Jeg vil

bygge nye broer og stå fast mod nationalisme og fremmedhad. Den slags bør ikke kunne findes på vort kontinent. Tilsvarende vil jeg arbejde for et Europa i bæredygtig vækst, og et Europa, hvor bankerne er stabile og tjener den virkelige økonomi og ikke spekulanterne, og hvor alle – ikke mindst de unge – kan få job. Og, jo, jeg tror på nytten af finansiell disciplin og økonomiske reformer, men jeg vil også arbejde for et Europa, hvor reformomkostningerne i hovedsagen ikke skal bæres af folk med lave eller mellemindkomster, mens finansspekulanter og skibsværftsejere kan flerdoble profitten. Europa bliver nødt til at respektere den sociale markedsøkonomis grundlæggende værdier. Det er, hvad jeg står for. Jeg vil arbejde for et enklere, mindre bureaukratisk og mere effektivt Europa. Fremtidens Europa skal være “stort på store ting” – som økonomi og pengepolitik, energi, klimaforandringer, international handel og migration. Til gengæld skal Europa ikke fortabe sig i småting, så folk får indtryk af, at Bruxelles hele tiden blander sig i hverdagen.

RÆSON: Hvordan vil du beskrive dine stærke og dine svage sider som Kommissionsformand?

JUNCKER: En af mine vigtigste kvalifikationer er, at jeg har den erfaring, der skal til for at lede Den europæiske Kommission – som er dér, hvor alle EUs initiativer udgår fra, hvor EUs budget bliver ført ud i livet, og hvor alle økonomiske og finansielle beslutninger bliver lagt klar. I den periode, da Europa var i vanskeligheder, var jeg statsminister i Luxembourg og formand for eurogruppen. Så jeg ved, hvad det er, at regere i krisetider. Det er denne erfaring og viden om europæiske emner, jeg gerne vil stille til rådighed for europæerne. Dertil kommer, at jeg som luxembourger er vant til at skulle skabe enighed mellem lande af forskellig størrelse, med politikere, der taler forskellige sprog, og med forskellige ideologiske holdninger, ikke mindst når det handler om økonomi. Jeg har evnen til at forlige Europa med dets folk og genforene et Europa, der er splittet efter krisen. For mig er det ikke bare noget symbolsk, at jeg er blevet udpeget af Det europæiske Folkeparti (European People's Party, EPP, der rummer kristendemokrater og konservative. red.) og det græske Nea Demokratia parti. Jeg vil arbejde for et Europa, som grækere, tyskere og alle andre EU-borgere kan identificere sig med. Jeg er brobygger. Min svaghed er, at jeg, ligesom Europa, ikke er perfekt. På trods af min lange erfaring lærer jeg stadig nyt om Europas forskellighed og kompleksitet. For eksempel her under Ukraine-krisen går det op for mig, hvor forskelligt krisen og det nødvendige europæiske svar opfattes i de baltiske lande og i Polen sammenlignet med Frankrig og Italien. Jeg tror, det ville være godt for alle europæiske politikere at indrømme denne svaghed: Bliv ved med at lære om Europa og EUs medlemsstater og giv ikke op over for fristelsen til at finde uigennemarbejdede og simplistiske svar, når det gælder vort komplekse kontinent.

RÆSON: Hvorfor skulle vi – vælgerne – føle os overbevist om, at det bliver dig eller en anden af Parlamentets kandidater, der vil ende med at få posten som Kommissionsformand?

JUNCKER: Den næste Kommissionsformand skal vælges

af Det europæiske Parlament. Det vil sige, at ingen kan blive formand uden at samle et flertal i Parlamentet bag sig. 376 MEP'er skal stemme for den ny Kommissionsformand. Det er klart, at kandidaten skal foreslå af de 28 stats- og regeringsledere, som skal vedtage det med kvalificeret flertal. Men det er meget vanskeligt at forestille sig, at stats- og regeringslederne vil foreslå en kandidat, som ikke allerede støttes af et flertal i Det europæiske Parlament, for en sådan person har ingen chance for at blive valgt. Det er derfor, det er så vigtigt, at man nu har fået spidskandidater (til posten som Kommissionsformand, red.) for de europæiske partigrupper. Alle regeringsledere i Europa er medlemmer af den ene eller den anden politiske familie (partigruppe, red.), og har derfor allerede stemt på en af spidskandidaterne. På den baggrund kan jeg være sikker på støtte fra alle politiske ledere i EPP-familien – fra den finske statsminister Jyrki Katainen, over det lettiske Valdis Dombrovskis, den spanske Mariano Rajoy, og den græske Antonis Samaras. Hvis min partigruppe, Det europæiske Folkeparti, går ud af valget som den stærkeste, vil jeg have meget gode chancer for at blive den næste Kommissionsformand. En ting står klart: Med den udpegning af spidskandidater, der nu finder sted, er det slut med forhandlinger bag lukkede døre. Demokrati er som tandpasta – når det én gang er sluppet ud af tuben, er det svært at få det tilbage igen!

RÆSON: Vil Ukraine være EU-medlem om 10-15 år? Vil du arbejde for det – og hvordan?

JUNCKER: Jeg tror i dag, at Europa må sætte en bremse for udvidelserne. På 10 år har vi fået 13 nye medlemsstater. Det er en bedrift i sig selv, men nu må vi koncentrere os om at skabe orden i eget hus, før vi inviterer naboerne indenfor. Som jeg ser det, bør der ikke være flere udvidelser inden for de næste fem år. Vi skal ikke afgive falske løfter. Ukraine vil ikke blive medlem inden for de næste fem år. Det er hverken EU eller Ukraine klar til. Det udelukker naturligvis ikke en intensivering af de økonomiske og politiske bånd med vort naboland, Ukraine. Associeringsaftalen mellem EU og Ukraine, som nu snart skulle træde i kraft, viser en fælles europæisk forpligtelse til at stabilisere Ukraines økonomi, men også en insisteren på behovet for demokratiske forandringer, kamp mod korrupsionen, respekt for loven og mindretalsrettigheder.

RÆSON: Vil Tyrkiet være medlem om 10-15 år?

JUNCKER: Et land, der blokerer for sociale medier er bestemt ikke klart til at blive medlem af EU. Og det vil det heller ikke være i en rum tid. Så jeg kan ikke se et Tyrkiet for mig som medlem af EU inden for dette årti.

RÆSON: Vil der blive etableret en frihandelsaftale mellem EU-USA i løbet af den kommende formandsperiode? Og vil du arbejde for den?

JUNCKER: Det vil være en af mine vigtigste opgaver i min periode som kommissionsformand at få afsluttet en frihandelsaftale med USA. Sammen repræsenterer EU og USA 50 procent af verdens bruttonationalprodukt og 1/3 af verdenshandelen. En EU-USA handelsaftale vil betyde, at der udveksles varer og tjenester for 13,5 mia. kroner hver eneste dag. Det vil betyde en stigning på 0,5 procent i EUs bruttonationalprodukt i 2027 – svarende til 4.100 kroner

mere om året for hver eneste europæisk familie. Aftalen kan skabe 200.000 nye job i Tyskland, 140.000 nye job i Spanien og det samme i Italien. Men jeg vil ikke ofre Europas standarder inden for sundhed, social sikkerhed, datasikkerhed eller kulturel mangfoldighed på frihandlens alter. Ikke mindst de fødevarer, vi indtager, og beskyttelsen af europæeres persondata vil ikke stå til forhandling med mig som Kommissionsformand. Jeg vil insistere på øget gennemsigtighed i forhandlingerne. Det virker som om, at nogle i de nationale hovedstæder har glemt, at handelsaftalen med USA til syvende og sidst skal godkendes af Det europæiske Parlament. Som kommissionsformand vil jeg derfor kun afslutte handelsforhandlingerne, hvis der er stærk offentlig opbakning. Det gælder om at opnå en afbalanceret aftale, som er god for vækst og beskæftigelse, og som sikrer EU-borgernes interesser.

RÆSON: Hovedemner i den debat, der finder sted lige nu, drejer sig om arbejdskraftens fri bevægelighed og sociale ydelser. Hvad vil være din politik på de områder?

JUNCKER: Den fri bevægelighed er en hovedhjørnesteen i EU-samarbejdet og en af de fundamentale fire friheder. Man kan ikke have fri udveksling af varer, tjenester og kapital uden også at have det for mennesker. Det ligger i både traktatens ånd og bogstav. Folk var bange for portugiserne, da Portugal kom med i 1986, de var bange for polakkerne, da Polen kom med i 2004, og nu er de bange for rumænere og bulgarer, fordi overgangsperioden for de to lande udløb 1. januar 2014. Men der har ikke været tale om massive vandring på tværs af det europæiske kontinent! Tværtimod er vi glade for i dag at have mange højt kvalificerede portugisere, polakker, rumænere og bulgarer, der kan bidrage til vækst og job, overalt i Europa.

Hvor der er beviser på sager om individuelt kriminelt bedrageri, skal de sager forfølges håndfast på nationalt niveau. Det er der EU-lovgivning, der klart giver adgang til. Jeg tror på en Europæisk Union, der står fast på sine værdier. En Union, der sikrer de værdier, den er dannet på, og som ikke bøjer sig for skræmmekampanjer. Hvis vi først indlader os på at forhandle om de fire friheder, ender vi med ingen frihed at have.

RÆSON: Hvilke EU-lande kender du dårligst?

JUNCKER: Det er ikke meget af Europa, jeg ikke kender. Jeg kender og jeg værdsætter alle 28 medlemslande, men jeg lærer stadig nyt hver dag om deres kulturer og om borgernes politiske ønsker. I løbet af min kampagne som EPPs spidskandidat har jeg besøgt 18 forskellige lande på 30 dage – fra Finland til Portugal, fra Holland til Cypern. Og jeg er sikker på, at jeg som kommissionsformand fortsat vil skulle lære – for den, der hører op med at lære, vil aldrig forstå vort kontinent.

RÆSON: Danske vælgere giver på den ene side kraftig støtte til EU. På den anden side er der en stor skeptisk gruppe i Danmark. Hvilket budskab vil du sende til de danske vælgere?

JUNCKER: Jeg tror, at Europa som helhed har mistet sin stolthed under krisen. Men vi bør aldrig glemme, at vi europæere har skabt noget ekstraordinært, noget vi alt for

sjældent føler os stolte af – 507 millioner mennesker, et helt kontinent forenet i fred og frihed. Det må være vort udgangspunkt. Selv er jeg naturligvis også kritisk over for mange ting. Ellers ville jeg ikke stille op til posten som kommissionsformand. Jeg stiller op, fordi jeg mener, der er ting, som skal forbedres, og fordi jeg ønsker at forbedre dem. Men Europa er et kompliceret kontinent. Der er ingen enkle svar. Jeg vil sige til danske vælgere, og vælgere overalt i Europa, at de skal stemme på partier, der kommer med levedygtige løsninger på Europas aktuelle problemer og ikke på partier, der kun peger på problemerne, men hverken er villige til eller i stand til at levere en løsning på dem.

Verhofstadt: ”EU er langtfra perfekt”

Sådan siger Guy Verhofstadt, der er de liberales kandidat til posten som EU’s kommissionsformand efter den 25. maj. Men, fortsætter han i en hilsen til danske vælgere: Det er langt mere konstruktivt at forandre EU end at fortsætte diskussionen, om EU er nødvendig eller ej.

EU skal ikke beskæftige sig med småting, mener de liberales spidskandidat til posten som formand for Europa-Kommissionen. I et interview med RÆSON siger han: ”Hvis EU-institutionerne fokuserer på, hvad der er brug for på EU-niveau, vil Unionen kunne præstere mere end ved fortsat at skulle regulere hvad som helst, fra olivenolieglas til arbejdstiden for hospitalspersonale.” Guy Verhofstadt er belgier, glødende europæer, leder af den liberale gruppe i Parlamentet og en politiker med store armbevægelser. Til de skeptiske danske vælgere siger han, at EU jo ikke er noget, der bare er ”sket”. ”EU er langt fra perfekt, men efter min mening vil det være langt mere konstruktivt at acceptere EU som en politisk konstruktion, og at forsøge at forandre dets retning eller dets politik, i stedet for at fortsætte diskussionen, om EU er nødvendig eller ej.”

Liberal ”baby-Thatcher”

Guy Verhofstadt er 61 år og har altid været kendt som en politiker, der sker noget omkring. Han startede som studenterpolitiker og blev formand for de flamske liberale allerede som 29-årig. I 1999 dannede han den første liberal-ledede regering i Belgien i efterkrigstiden, og han holdt posten som statsminister frem til 2008 – i et land, der er notorisk vanskeligt at regere på grund af splittelsen mellem fransk og flamsk. Politisk står han, som de fleste belgiere, for et EU på vej mod forbundsstaten. Straks han kom ind i Parlamentet i 2009, dannede han (sammen med Daniel Cohn-Bendit fra De Grønne) Spinelli-gruppen, der står for en føderalistisk tilgang til EU og samler parlamentarikere og andre på tværs af det politiske spekter. Verhofstadt blev som

ung finansminister i Belgien kendt som ”baby-Thatcher”, og han står helt klart for en stram finanspolitik. ”Jeg er liberal, og det betyder, at jeg på den ene side anerkender behovet for finansiel disciplin og en stram budgetpolitik og på den anden side anerkender betydningen af, at man går i brechen for social retfærdighed, fri bevægelighed, ikke-diskrimination og retten til personlig frihed for statens indblanding.” I øvrigt var Verhofstadt på tale som kommissionsformand allerede i 2004, men hans kandidatur blev dengang blokeret af Storbritanniens Tony Blair og Italiens Silvio Berlusconi.

Ti spørgsmål til Guy Verhofstadt

RÆSON: Hvad er EU's vigtigste opgaver i den nærmeste tid?

VERHOFSTADT: At få en ende på kreditstramningen. Den offentlige gæld i EU er stadig uændret høj. I adskillige lande ligger den fortsat på op mod 100 procent eller mere af bruttonationalproduktet. Kreditsramningen er stadig et reelt problem, når mange mindre virksomheder overalt i EU må slås for at finde finansiering til deres investeringer. Faktisk er banklån til virksomheder faldet med over 10 procent i løbet af de sidste seks år. Det er et klart signal om den mangel på kreditgivning til realøkonomien, der bremser væksten og dermed også jobskabelsen. Den er den virkelige krise, vi står over for, og den er stadig ikke løst. Det må være Europas førsteprioritet. Samtidig må vi relancere Det indre Marked i sektorer, der vil give nyt liv til konkurrenceevnen, ligesom det oprindelige initiativ for Det indre Marked i 1980'erne skabte en række stordriftsfordele. Mulighederne i dag ligger især i at integrere markederne for energi og telekommunikation for at få reduceret priserne og få bedre resultater frem.

RÆSON: Hvad vil du kunne gennemføre i 2014-20, hvis du bliver valgt til Kommissionsformand?

VERHOFSTADT: EU selv må ændres og reformeres, hvis Unionen skal kunne gennemføre sine opgaver mere effektivt og mere virkningsfuldt og undgå institutionelt dødvande. De 28 kommissærer skal organiseres, så vi får fire bredt anlagte klynger ud fra de politiske områder, hvor EU kan skabe merværdi. Vi har ikke brug for en politisk afdeling for hver kommissær (det, der idag kaldes kommissærens ”kabinet”, red.), fordi det indebærer sit eget selvopfyldende lovgivningsmæssige momentum. Efter min mening skal EU koncentrere sig om økonomi og finanser, grundlæggende rettigheder, udenrigspolitik, energi og klimaforandringer.

RÆSON: Hvordan vil du beskrive dine stærke og dine svage sider som Kommissionsformand?

VERHOFSTADT: Som tidligere statsminister i Belgien (1999-2008) har jeg bevist mine evner til ansvarlig ledelse på ministerielt niveau og styring på højeste plan, herunder også hvordan man holder sammen på koalitioner med flere partier og interesser, og hvordan man søger acceptable kompromisser. Det handler om at lægge en klar vision frem for folk, så de kan se, hvor vi er på vej hen, og om at vise stærkt lederskab, som ikke bare blæser med vinden i alle retninger. Grundlæggende tror jeg på den gevinst og den styrke, der ligger i, at europæiske nationer fortsat handler og arbejder sammen, hvor de kan bringe merværdi til de

nationale beslutningsprocesser. Men jeg er ikke blind for de svagheder og mangler, der ligger i den nuværende struktur. Jeg er en reformernes mand, men jeg er også en person, der tror på Europa. I dagens globaliserede verden har vi ikke råd til at stå delt. Jeg er liberal, og det betyder, at jeg på den ene side anerkender behovet for finansiel disciplin og en stram budgetpolitik, og på den anden side anerkender betydningen af at man går i brechen for social retfærdighed, fri bevægelighed, ikke-diskrimination og retten til personlig frihed for statens indblanding. Det er den balanceakt, man må udføre, hvis man vil forsøge at bringe Europa sammen – nord og syd, øst og vest.

RÆSON: Hvorfor skulle vi – vælgerne – føle os overbevist om, at det bliver dig eller en anden af Parlamentets kandidater, der vil ende med at få posten som Kommissionsformand?

VERHOFSTADT: Europa får ofte kritik for sit ”demokratiske underskud”. Nu da der er en proces i gang, der ligner den, man finder i ethvert parlamentarisk demokrati, som giver vælgerne en grad af indflydelse på og kontrol over den udøvende magt i EU, så ville det være en parodi, hvis medlemsstaterne vender omkring efter den 25. maj og siger, at de selv ville beslutte, hvem der skulle være ny kommissionsformand, uden nogen form for åben konsultation. Sker det, vil vælgerne med rette være skeptiske over for fremtidige forsøg på at demokratisere valget af kandidater til posten som kommissionsformand.

RÆSON: Vil Ukraine være EU-medlem om 10-15? Vil du arbejde for det – og hvordan?

VERHOFSTADT: Ukraine befinder i en meget omskiftelig og farlig situation, som kan få alvorlige virkninger på naboerne i Vesteuropa, hvis ikke den bliver varetaget ordentligt. Det ville være tåbeligt at udelukke nogen af mulighederne, men tilsvarende tåbeligt at spekulere i fremtiden for et land, der lige nu splittes ad gennem interne etniske spændinger og eksterne politiske trusler. Lige nu må det handle om at få Rusland til at bakke ud og få separatisterne i det østlige Ukraine til at afslutte deres splittende og illegale forsøg på at gennemtvinge selvbestemmelse.

RÆSON: Vil Tyrkiet være medlem om 10-15 år?

VERHOFSTADT: Det tvivler jeg på, som tingene ser ud lige nu. På den ene side er der en stigende udvidelsestræthed i de vesteuropæiske hovedstæder og en opfattelse af, at Europa er ved at nå den naturlige grænse for sit styre (med den uundgåelige belastning det har på en effektiv beslutningsproces), så det er vanskeligt at overveje en udvidelse med et land, der er så stort og så komplekst som Tyrkiet. Men der er også en følelse af, at Tyrkiets regering under statsminister Erdogan ikke længere er så ivrigt efter at gennemføre de reformer, der er nødvendige for at gennemføre forhandlingsrunden. Der har været signaler i den senere tid, som skaber tvivl om Tyrkiets egen iver efter at tage Københavnskriterierne, og dermed kernen i EU-medlemskabet, til sig.

RÆSON: Vil der blive etableret en frihandelsaftale EU-USA i løbet af den kommende periode?

VERHOFSTADT: Hidtil har der været fire

forhandlingsrunder mellem EU og USA, på grundlag af et forhandlingsmandat til Kommissionen. Men i USA er der endnu ikke givet et "fast track" mandat (også kaldet Trade Promotion Authority), og det kommer næppe før midtvejsvalget i november. Men EU og USA har tradition for handelsliberalisering, og f.eks. er toldsatserne meget lave. Den økonomiske tilskyndelse og fordelene ved et fuldt gennemført handelsaftale er så indlysende, at jeg er sikker på, at begge sider vil gøre deres yderste for at nå til en ambitiøs aftale til fordel for næsten 800 millioner forbrugere (i EU og USA. red.). Jeg vil selvfølgelig arbejde for at nå frem til en aftale i den kommende valgperiode og sikre, at aftalen respekterer de forskellige tilgange til regulering, når det gælder følsomme områder som fødevarerikkerhed, arbejdsforhold og miljøstandarder. Et underliggende tema i handelsforhandlingerne er at sikre, at der er fuld gensidig tillid, når det gælder datasikkerhed og beskyttelse af borgernes privatliv. Det indgår ikke direkte i forhandlingerne, men den skade, der er sket med NSA-afsløringerne skal udbedres. Det skulle også kunne give stødet til, at EU og USA kan afslutte en overordnet transatlantisk aftale om databeskyttelse.

RÆSON: Hovedemner i den debat, der finder sted lige nu, drejer sig om arbejdskraftens fri bevægelighed og sociale ydelser. Hvad vil være din politik på de områder?

VERHOFSTADT: Jeg forstår, at der har været, og stadig er, en hed diskussion i Danmark om EU-borgernes adgang til sociale ydelser. I udgangspunktet vil jeg understrege, at jeg betragter fri bevægelighed for EU-borgere og det grænseløse Europa som nogle af de mest markante resultater i et Europa, der har været plaget af krige og stridigheder mellem lande. At EU-borgere kan opholde sig i tre måneder i ethvert andet EU-land uden nogen særlig begrundelse, og længere, hvis borgeren indgår i økonomiske aktiviteter eller studerer, er fundamentale rettigheder, der indgår i traktaterne. Jeg medgiver, at nogle medlemslande, herunder Danmark, hvor der findes et universelt, skattefinansieret velfærdssystem, har brug for at sikre sig, at der ikke finder misbrug af de sociale velfærdsydelser sted af landets egne borgere eller af EU-borgere. Men det er vigtigt at understrege, at der ikke må finde nogen diskrimination sted baseret på nationalitet eller på, at traktaterne ikke overholdes. Alle medlemslande har forhandlet og underskrevet den EU-lovgivning, som har givet disse rettigheder. I stedet for at kritisere EU vil jeg foreslå at medlemslandene ser på, hvordan de kan gennemføre reglerne på en måde, der både respekterer EU-lovgivningen og tager hensyn til de særlige nationale forhold.

RÆSON: Hvilke EU-lande kender du dårligst?

VERHOFSTADT: I Cypern og Malta, som tilsluttede sig EU for ti år siden, er der ikke nogen stærk tradition for liberale partier eller liberal tankegang. Malta er faktisk et ganske konservativt land, hvor skilsmisse har været ulovligt indtil for ganske nylig. Jeg ser frem til at lære disse lande bedre at kende og finde frem til liberale kræfter, der vil kunne udfordre den etablerede tænkning, bidrage til at modernisere deres økonomier og puste nyt liv i de politiske miljøer.

RÆSON: Danske vælgere giver på den ene side kraftig

støtte til EU. På den anden side er der en stor skeptisk gruppe i Danmark. Hvilket budskab vil du sende til de danske vælgere?

VERHOFSTADT: Danmark har været medlem af EU i mere end 40 år og har deltaget i alle forhandlinger på EU-niveau – både hvad angår lovgivning og traktaterne. Det er vigtigt at huske på, at EU ikke er noget, der bare er "sket", og at det heller ikke er sådan, at Danmark ikke kan få indflydelse på den retning, EU tager. Det er politikernes ansvar at give udtryk for de visioner, de har for politiske projekter, og når det gælder EU, som efter min mening er det vigtigste politiske projekt i vor levetid, mener jeg, at EU bør være en fast bestanddel af den politiske debat og ikke bare noget, man diskuterer hvert femte år, når der er valg til Europa-Parlamentet, eller når der finder en folkeafstemning sted. Hvis EU og den politiske proces blev bedre indlejret i den hjemlige politiske debat vil det være indlysende vigtigt, hvem der skal repræsentere én i Europa-Parlamentet, og at der er en klar forskel mellem de politiske familier (partigrupper, red.) i Parlamentet.

Schulz: "Jeg vil vende EU på hovedet"

Det siger Martin Schulz, socialdemokraternes kandidat til posten som EU kommissionsformand. Den tidligere boghandler maner til kamp mod skatteunddragelser og skattely og for en øget indsats mod ungdomsarbejdsløshed.

"Den mand er stridbar, helt sikkert", hedder det i et portræt af Martin Schulz fra en tysk korrespondent i Bruxelles. Og det indrømmer han selv: "Nogle kunne finde på at sige, at jeg er for impulsiv eller udiplomatisk", svarer han på et spørgsmål fra RÆSON. Men han forsvarer sig straks: "Det hænger sammen med, at min passion og min overbevisning til tider kan føre til utålmodighed, hvis vi ikke oplever det fremskridt, vi har brug for i Europa." Som socialdemokrat taler han ofte om at "vende EU på hovedet". Det handler om at gøre op med "de konservative politikker, der hersker i Europa", og om at vende en udvikling, der står i "splittelsens tegn", hvor forskellen mellem rig og fattig er blevet større, og ekstremisterne har bidt sig fast.

Passion for magt

Martin Schulz er en politiker, der har kæmpet sig op. Han har siddet i parlamentet i 1994, blev formand for den tyske socialdemokratiske gruppe i Parlamentet i 2000, formand for hele den socialdemokratiske gruppe i 2004 og formand for hele Parlamentet i 2012. Han er også en stridsmand. Det fik Poul Nyrup Rasmussen at føle, da Schulz var gruppeformand hos socialdemokraterne i Parlamentet, mens Nyrup – der også var MEP i perioden 2004-2009 – var formand for det europæiske socialdemokrati PES. Forholdet var koldt, "notoriously cold", som det hed i bladet The European

Voice, og Nyrup fik aldrig et ben til jorden. Et andet eksempel: I forbindelse med beslutningen om det europæiske banktilsyn sidste efterår gik han personligt til chefen for Den europæiske Centralbank, Mario Draghi, med et krav om, at det ny tilsyn skulle redegøre for deres indstillinger direkte over for Parlamentet – en ting, der har givet ham stor prestige i et prestige-hungrende parlament. ”Han har givet Parlamentet mere synlighed, og han har givet rollen som parlamentsformand en ny profil”, siger en ledende skikkelse hos De Grønne, Rebecca Harms. Allerede i 2009 forsøgte Schulz at forpurre Jose Manuel Barroso genvalg som kommissionsformand, med støtte fra De Liberale og De Grønne. ”Kuppet” lykkedes bare ikke. Det endte i et kompromis, hvor Barroso gav nogle mere eller mindre tomme løfter, bl.a. om et ”socialt topmøde”, der aldrig fik nogen betydning. Men det siger noget om Schulz gå-på-mod og hans passion – bl.a. for magt. Som det ser ud nu, bliver de kristelig-konservative den største partigruppe i Parlamentet, men de vil ikke kunne stille krav om posten som kommissionsformand uden socialdemokraternes næsten lige så store gruppe. Dermed er [Jean-Claude Juncker](#) Parlamentets første bud. Men to ting kan spille ind: Tysklands Angela Merkel har tidligere været særdeles kritisk over for Juncker, mens Schulz har gode relationer i Berlin, især hos socialdemokraterne i den tyske forbundsregering, men efter sigende også hos Merkel. De to partigrupper har tidligere indgået et kompromis, hvor man deler et femårigt mandat i to gange to et halvt år. Det er snarere reglen end undtagelsen, at det sker i Parlamentet. Schulz blev selv parlamentsformand i anden del af en sådan delt periode. Og der står intet i traktaten om, at posten som kommissionsformand ikke kan deles. Der kommer helt sikkert et interessant spil om poster og magt, når valget er overstået på søndag d.25. maj.

Ti spørgsmål til Martin Schulz

RÆSON: Hvad er EU's vigtigste opgaver i den nærmeste tid?

SCHULZ: Første prioritet er jobskabelse. Der er 27 millioner arbejdsløse, heriblandt næsten en fjerdedel af alle unge i EU. Den konservative politik virker helt tydeligt ikke. Fattigdom har fået lov at sprede sig ud over hele kontinentet, mens nogle få bliver belønnet med massive gevinster uden at bidrage til samfundet. Det var PES (det europæiske socialdemokrati, red.), der først foreslog en europæisk Ungdoms Garanti. Den skal finansieres og gennemføres bedre. Vi skal have sat gang i økonomien med støtte til små virksomheder. Det siger jeg bl.a. som tidligere forretningsmand, idet jeg har haft en boghandel i min hjemby i Tyskland. Arbejderne i Europa skal beskyttes gennem en europæisk minimumsløn, tilpasset hvert enkelt land. Vi bliver nødt til at se på finanssektoren. Som kommissionsformand vil jeg fremlægge specifikke, gennemførlige forslag til kamp mod skatteunddragelser og mod skattely overalt i Europa. Skatteunddragelser og bedrageri dræner statskasserne i medlemsstaterne for de nødvendige midler og stjæler dermed penge fra hårdtarbejdende folk. En rapport fra EU-Kommissionen

viser, at der mistes en billion euro om året på den konto. Et andet vigtigt projekt er at få indført en transaktionsskat, som kan begrænse hensynsløse finansspekulationer og give penge i kassen til andre politiske programmer.

RÆSON: Hvad vil du kunne gennemføre i 2014-20, hvis du bliver valgt til Kommissionsformand?

SCHULZ: Mit løfte til de europæiske vælgere er, at jeg vil gennemføre de ting, jeg her har nævnt. Jeg ved, at vi kan vende de konservative politikker, der hersker i Europa på hovedet og skabe millioner af job. Der skal skæres drastisk ned på ungdomsarbejdsløsheden i de kommende fem år. Denne ungdomsgeneration bliver min absolutte topprioritet. Vi kan og skal øge bevillingerne til Den europæiske Ungdomsgaranti, og det vil kunne ses i midtvejsevalueringen (efter to et halvt år, red.), hvis I vælger mig som kommissionsformand. Arbejdsløsheden og underbeskæftigelsen blandt de unge skal bekæmpes, med vægt på træning og lærepladser. Efter fem år i splittelses tegn, hvor forskellen mellem rig og fattig er blevet større og ekstremisterne har bidt sig fast, vil jeg fokusere på både lighed og forskelligartethed. En anden vigtig opgave bliver at ændre EU institutionernes natur. Vi tager et første skridt den 25. maj, når det europæiske folk vælger den ny kommissionsformand. Vi bliver nødt til at forenkle EUs regulativer og sikre os, at det er Bruxelles, der arbejder for europæerne, og ikke den anden vej rundt. Som kommissionsformand er det min hensigt at overføre en del af de ansvar, EU har i dag, til regionalt og kommunalt niveau, så flere beslutninger kan tages tættere på borgerne.

RÆSON: Hvordan vil du beskrive dine stærke sider som Kommissionsformand?

SCHULZ: Jeg tror, at min integritet og mine erfaringer fra det virkelige liv vil være til gavn for et nyt og bedre Europa. Det kan vi kun opnå, hvis vi ændrer stilen, visionerne og retningen i EUs lederskab. Her tror jeg, at min baggrund, både familiemæssigt og erhvervmæssigt, giver mig mulighed for at få bedre kontakt til Europas borgere og forstå dem bedre. Jeg gik fra at være lærling til at blive en lille forretningsmand, derfra til at blive borgmester, Europa-politiker og nu, siden 2012, formand for Europa-Parlamentet. Som tidligere forretningsdrivende kan jeg sætte mig ind i, hvor vigtige små og mellemstore virksomheder er, og som tidligere lokalpolitiker var det mit arbejde at lytte til borgernes bekymringer og gøre noget ved dem lokalt. Det betyder, at jeg kan se, hvilke beslutninger, der skal tages tættere på borgerne. Gennem min politiske karriere har jeg etableret et godt samarbejde med alle de ledende skikkelser i EU, og jeg forstår, hvordan det politiske system fungerer i EU, hvor det kan forbedres, og hvordan man kan nå de mål, som PES har sat – dels for denne valgkamp, dels for det, der følger længere fremme.

RÆSON: Hvordan vil du beskrive dine svage sider?

SCHULZ: Nogle kunne finde på at sige, at jeg er for impulsiv eller udiplomatisk. Det hænger sammen med, at min passion og min overbevisning til tider kan føre til utålmodighed, hvis vi ikke oplever det fremskridt, vi har brug for i Europa. Forklaringen er, at jeg tror så fuldt og fast på Europas borgere og på at gøre arbejdet ordentligt. Det

valg, vælgerne står over for den 25. maj, er, om de ønsker min passion og min vilje til at være der for alle europæere.

RÆSON: Vil Ukraine være EU-medlem om 10-15? Vil du arbejde for det – og hvordan?

SCHULZ: Vi var klar til at underskrive en associeringsaftale før den nuværende krise brød ud. Men der er brug for ny stabilitet i Ukraine, før vi kan tale om de videre perspektiver. Vi må gøre alt, hvad vi kan for at forhindre volden og muligheden for krig, men det er for tidligt og kontraproduktivt at tale om tidsperspektivet for fremtidigt medlemskab. Spekulationer er ikke hjælpsomme.

RÆSON: Vil Tyrkiet være medlem om 10-15 år?

SCHULZ: Regeringen i Tyrkiet har forhandlet om optagelse i EU siden 2005. I de seneste måneder har Tyrkiet taget en række skridt i den forkerte retning, og nogle af dem er ikke i overensstemmelse med Københavns-kriterierne (om demokrati, retsstat, markedsøkonomi mv, red.). Tyrkiet bliver nødt til at fortsætte sine reformer af retssystemet, styrke det civile samfunds magt over militæret og styrke demokrati og retssamfund. Uden de ting vil Tyrkiet ikke kunne komme længere i optagelsesprocessen.

RÆSON: Vil der blive etableret en frihandelsaftale EU-USA i løbet af den kommende valgperiode, og vil du arbejde for det?

SCHULZ: Jeg mener, at aftaler som denne vil kunne give enorme fordele på begge sider, og at begge parter bør føre forhandlingerne med et åbent sind. Tilsammen tæller EU og USA for halvdelen af al produktion i verden, og der er et stort potentiale i at styrke vore økonomiske bånd. Jeg ved, der er nogen, der er bekymrede. Derfor bliver vi nødt til at forhandle med stor omhu og sikre, at den kommer til at svare til borgernes interesser i Europa. Der er spørgsmål, der stadig skal besvares om persondata og forbrugerbeskyttelse, miljø og fødevarer sikkerhed. Jeg stoler på, at forhandlerne gør deres bedste for at få en god aftale hjem til Europa, og man kan være sikker på, at aftalen vil blive nøje gransket. Når Kommissionen har færdiggjort sit arbejde, må vi se, hvad det er for en aftale, der ligger på bordet og føre en åben og demokratisk debat. Også Europa-Parlamentet vil føre en sådan demokratisk debat om aftalen. Selv vil jeg gøre alt, hvad der står i min magt, for at få en god aftale hjem, men jeg vil kun støtte den, når jeg har studeret den omhyggeligt og fundet, at den er i vores bedste interesse.

RÆSON: Hvilke lande i EU synes du, du kender bedst?

SCHULZ: Jeg er vokset op i Tyskland, tæt på den belgiske og den hollandske grænse – i en af de mest europæiserede regioner med fælles historiske traditioner, forbindelser og samarbejde på tværs af grænserne. Derfor er min europæiske identitet indbygget i mig. Men gennem hele mit liv og min politiske karriere har jeg været så heldig at kunne besøge hvert eneste EU-land, i nogle tilfælde flere gange. Og jeg har gjort mig umage for ikke bare at lære landene og deres regeringer at kende, men også borgerne i hvert enkelt land. Som formand for Europa-Parlamentet har jeg anstrengt mig for at besøge og forstå forskelle og ligheder mellem medlemsstaterne. Det er noget, jeg tror, vil blive en af mine vigtigste styrker, hvis jeg bliver valgt til formand for Kommissionen.

RÆSON: Hvilke EU-lande kender du dårligst?

SCHULZ: Vanskeligt spørgsmål! Jeg er virkelig begyndt at tænke på mig selv først og fremmest som europæer.

Naturligvis kan jeg lære mere, og jeg er glad for, at min europæiske valgkampsturné har givet mig mulighed for at møde flere europæere og lære om deres levevilkår.

RÆSON: Danske vælgere giver på den ene side kraftig støtte til EU. På den anden side er der en stor skeptisk gruppe i Danmark. Hvilket budskab vil du sende til de danske vælgere?

SCHULZ: Jeg vil gerne sige til danskerne, at de skal være stolte af deres rummelige samfund og stolte af deres høje sociale standard. Som formand for Kommissionen vil jeg sikre, at vi værner om begge disse principper, og naturligvis skal vi beskytte høje sociale standarder mod systematisk misbrug. Men vi skal også acceptere, at fri bevægelighed inden for Den europæiske Union er en fundamental rettighed. Mit budskab til dem, der er desillusioneret med EU, vil være, at jeg forstår deres vrede og deler deres skuffelse. Men de skal rette deres vrede den rigtige vej, og med det mener jeg mod dem, der har bragt os herhen gennem de sidste fem år. Til de skeptiske siger jeg: Bliv ved med at stille spørgsmål. Der er brug for fair og ærlig kritik, for at stille europæiske embedsmænd til regnskab og for at forandre Europa til det bedre.

Keller: ”Jeg kæmper for almindelige mennesker, ikke for bankerne”

Sådan lyder det fra De Grønnes kandidat til posten som formand for Europa-Kommissionen, Ska Keller. Hun er 32 år, præsenterer sig som europæer og vil have et mere socialt og demokratisk Europa. De Grønne har ikke en chance for at få posten som kommissionsformand, når valget til Europa-Parlamentet er overstået den 25. maj. Til gengæld får de brugt valgkampen til at præsentrere sig selv som et parti, der viser nye veje. Deres kandidater – der er to – er nemlig udpeget ved et primærvalg, der var åbent via internettet for alle stemmeberettigede europæere. Faktisk var valget et flop. Kun 22.676 stemte – det er halvdelen procent af medlemmerne i de grønne partier i Europa (herunder SF) og godt fem promille af de 400.000 stemmeberettigede i Europa. Men partiet valgte at holde fast ved resultatet: Den 32-årige Ska Keller vandt overraskende over den førende skikkelse hos de tyske Grønne, Rebecca Harms, med 11.781 stemmer mod 8.170. Ved siden af hende blev José Bové valgt, den franske rebel, der nu er 68 år. I dag er det blevet Ska Keller, der tegner partiet og repræsenterer det ved langt hovedparten af debatterne mellem Parlamentets spidskandidater.

Efter-muren generationen

Ska Keller – egentlig Franziska – insisterer på at være

europæer. Faktisk er hun vokset op i Østtyskland, i byen Guben tæt på den polske grænse – så tæt, at byen blev delt straks efter murens fald – i Guben på tysk side og Gubin på den polske side af floden. Og det er en fordel, mener hun: ”Jeg er vokset op i en grænseregion, hvor man lærer noget om, hvor meget EU har betydet for at nedbryde grænser mellem folk.” Ska startede som aktivist som 13-årig. Dengang handlede det om dyrebeskyttelse, senere om kampen mod racisme, som var yderst aktuell i det tidligere Østtyskland. Som 21-årig gik hun ind i Die Grünen og derfra ind i rollen som talsmand og senere formand for Young European Greens – og videre ind i Europa-Parlamentet som 27-årig i 2009. I mellemtiden har hun taget en magistergrad i islamstudier, tyrkisk kultur samt jødisk kultur og historie i Berlin og Istanbul, og hun er en stærk fortaler for tyrkisk medlemskab: ”EU er jo ikke en religiøs union, så jeg kan ikke lide, at man argumenterer imod tyrkisk medlemskab på grundlag af kultur eller religion. EU er en mangfoldighedens union, det er et af styrkepunkterne i Unionen, og jeg mener, at Tyrkiet kan være et godt bidrag til mangfoldigheden”, siger hun til RÆSON.

Et demokratisk og socialt Europa

Hendes hovedpunkt i kampagnen op til valget den 25. maj er helt enkelt: ”Jeg kæmper for almindelige mennesker, ikke for bankerne”. Sådan lød hendes indledningsreplik ved en af de debatter, der har været kørt mellem Parlamentets kandidater til posten som kommissionsformand. Om hun kommer igennem med nogle af punkterne i en bred koalition i det ny Parlament, kan ingen vide endnu. Ifølge meningsmålingerne (pollwatch.eu, 20. maj, red.) får De Grønne 44 pladser i Parlamentet. Det svarer til seks procent. Men til gengæld repræsenterer hun de unge. I 2009 kørte hun sin valgkampagne på slagordet ”Nicht nur Opa für Europa” – Europa er ikke bare de gamles projekt. Fra dansk side er SF med i De Grønnes partigruppe i Europa-Parlamentet.

Ti spørgsmål til Ska Keller

RÆSON: Hvad er EU's vigtigste opgaver i den nærmeste tid?

KELLER: At fortsætte udviklingen af EU. EU har haft succes som fredsprojekt. Det har haft succes med skabelsen af Det indre Marked. Det vigtigste nu er at gøre EU til en folkelig Union – en Union for de mennesker, der lever her. Det vil sige et mere socialt Europa, der gør mere ud af folks sociale rettigheder. Og et mere demokratisk EU, hvor folks stemme går tydeligere igennem. Vi har allerede nogle tilløb som f.eks. Det europæiske Borgerinitiativ. Men adgangskravene er for høje og resultatet for ringe, så det bliver vi nødt til at forbedre (Borgerinitiativet blev indført med Lissabon-traktaten og kræver en million underskrifter indsamlet i mindst 7 lande med et vist minimum pr. land; Kommissionen afgør, om emnet ligger inden for et lovgivningsområde, som Kommissionen kan handle på; og Kommissionen afgør selv, om den vil tage det emne op, som borgerinitiativet stiller krav om, red.). Det Sociale Europa skal vi til at tage fat på nu, da vi har Det indre Marked, og en fælles valuta. Vi bliver nødt til at begynde med at sætte

sociale mål. Vi har konkurrenceevne-mål, vækstmaal osv., men vi har ingen sociale mål. Det bliver vi nødt til at udvikle.

RÆSON: Hvad vil du kunne gennemføre i 2014-20, hvis du bliver valgt til Kommissionsformand?

KELLER: Som sagt har vi allerede konkurrencemål, der skal gøre EU til det mest konkurrencedygtige område i verden i 2020. Men dem skal vi omforme, så målene også gælder en social og demokratisk union. En anden ting, der haster, er ungdomsarbejdsløsheden. Vi skal standse den nedskæringspolitik, der gælder for tiden i EU, og begynde at investere i en bæredygtig fremtid med vedvarende energi – og også i undervisning og sundhed. Det vil både give os kvalitetsjob og være til reel nytte for samfundet.

RÆSON: Hvordan vil du beskrive dine stærke og dine svage sider som Kommissionsformand?

KELLER: Med den ungdomsarbejdsløshed, vi har, vil det være en fordel at have en ung kommissionsformand. Mange unge har svært ved i dag at se, hvorfor det her skulle være et projekt også for dem. Der er brug for en, der forstår de unges behov. Jeg har desuden den fordel, at jeg politisk set er vokset op med Europa. Jeg har været aktiv på EU-plan i mange, mange år nu. Jeg har været med i Young European Greens (De Grønnes europæiske ungdomsorganisation, red.) og kørt kampagner og arbejdet over hele Europa. Det er noget, ingen af mine konkurrenter kan sige. De kommer fra national politik, mens mit arbejdsområde altid har været det europæiske. Så jeg tror, jeg forstår Europa rigtig godt og har en bred forståelse for de forskellige virkeligheder, de forskellige sammenhænge, folk lever i rundt om i EU. Jeg er vokset op i Østtyskland, i en grænseregion – ved den tysk-polske grænse, hvor man lærer noget om, hvor meget EU har betydet for at nedbryde grænser mellem folk. Det har været meget betydningsfuldt for mig.

RÆSON: Hvad er dine svage sider?

KELLER: Ja, det er, at De Grønne i dag ikke er så stærk en partigruppe, at det ikke er særlig sandsynligt, at jeg ender som kommissionsformand.

RÆSON: Vil Ukraine være EU-medlem om 10-15? Vil du arbejde for det – og hvordan?

KELLER: Hvad der vil ske på langt sigt, er ren spekulation. Vi må finde frem til en fredelig løsning, hvor vi holder kommunikationskanalerne åbne og samtidig sender et stærkt signal til Rusland.

RÆSON: Hvad er ”et stærkt signal”?

KELLER: Det er sanktioner. (Efter dette interview fandt sted har Ska Keller bl.a. opfordret til, at Europas våbeneksport til Rusland omgående må ophøre, red.)

RÆSON: Vil Tyrkiet være medlem om 10-15 år?

KELLER: Jeg håber, Tyrkiet vil være medlem, og det arbejder jeg for. Og jeg håber, at medlemsstaterne vil gøre det samme, for der er jo optagelsesforhandlinger i gang med Tyrkiet, men de bliver ikke støttet af medlemsstaterne. Angela Merkel går rundt og siger, hun ikke ønsker, at Tyrkiet skal være medlem, lige meget hvor mange reformer de gennemfører. Det betyder, at vi ikke har noget, vi kan bruge som løftestang i EU. Konsekvensen er, at vi ikke kan

diskutere de afsnit i optagelsesforhandlingerne, der handler om retssikkerhed og fundamentale rettigheder. Der er problemer med domstolenes uafhængighed i Tyrkiet – men det kan ikke være nogen overraskelse! Vi skulle have arbejdet meget mere med Tyrkiet.

RÆSON: Hvorfor skulle Tyrkiet være medlem?

KELLER: Først og fremmest fordi de har ansøgt, ligesom alle mulige andre. EU's medlemslande har skrevet under på, at hvis Tyrkiet opfylder alle kriterier, skal de med i EU. Det løber de fra i dag, og det er ikke rimeligt. Hvis de ikke ville have Tyrkiet som medlem, skulle de have sagt det før og ikke taget hul på optagelsesforhandlingerne. Vi kan ikke ændre reglerne midt i spillet.

RÆSON: Vil der blive etableret en frihandelsaftale EU-USA i løbet af den kommende periode – og er det noget, du vil arbejde for?

KELLER: Nej, det håber jeg ikke, for TTIP handelsaftalen (Transatlantic Trade and Investment Partnership, red.) er et dårligt valg på grund af problemerne med fødevarerikkerhed, forbrugerbeskyttelse, pesticider, GMO'erne (genmodificerede afgrøder, red.) – og også med finansreguleringerne. På det punkt er der højere standarder på den amerikanske side, men EU-Kommissionen vil svække disse standarder. Men der er også demokratiske grunde, for denne aftale vil give investorer mulighed for at sagsøge regeringer eller EU og bringe dem ind for en international voldgiftsret, der intet har at gøre med det, vi ville opfatte som ret ved normale domstole. Så nej, jeg håber ikke denne aftale bliver underskrevet. Jeg arbejder imod den, og jeg håber, vi kan skabe et flertal imod i Europa-Parlamentet. Der er en kraftig mobilisering i gang, og mange er meget bekymret over TTIP.

RÆSON: Hvilke EU-lande kender du bedst?

KELLER: Jeg er tysk, så jeg kender Tyskland godt. Jeg er vokset op ved den polske grænse, så jeg kender Polen godt. Min mand er fra Finland, så jeg synes, jeg kender Finland godt.

RÆSON: Hvilke EU-lande kender du dårligst?

KELLER: Jeg har været i alle EU-lande. Jeg føler mig hjemme i Europa. Men nogle lande kender jeg bedre end andre. Litauen og Letland har jeg kun besøgt kort, dem håber jeg at lære bedre at kende.

RÆSON: Danske vælgere giver på den ene side kraftig støtte til EU. På den anden side er der en stor skeptisk gruppe i Danmark. Hvilket budskab vil du sende til de danske vælgere?

KELLER: Jeg vil sige det samme til danskerne, som jeg siger alle steder: Ja, der er masser af ting, der kører forfærdelig skævt på EU-niveau. Det bør ændres. Men på en række områder er EU-niveauet det rigtige – det gælder f.eks. klimaforandringer. Men vi skal også lytte til, hvad folk ønsker af EU, og noget af det, jeg hører fra folk, er at de f.eks. ønsker sociale rettigheder og social sikkerhed. Det er områder, hvor EU skal levere varen i fremtiden.